

പ്രബുദ്ധത (ആശയ വിശദീകരണ കുറിപ്പ്)

ആമുഖം: ഉന്നത വിജ്ഞാനത്തിന്റെ ജനാധിപത്യവൽക്കരണ യജ്ഞത്തിന് സമഗ്ര പങ്കാളിത്ത സ്വഭാവമുള്ള സമൂഹാധിഷ്ഠിത കർമ്മ പരിപാടി മാതൃക വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കേരള സംസ്ഥാന ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് പ്രബുദ്ധത (community higher education). കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹയർ എഡ്യൂക്കേഷൻ എന്ന സംജ്ഞയുമായി എളുപ്പത്തിൽ കൂട്ടിക്കെട്ടാറുള്ള കമ്മ്യൂണിറ്റി കോളേജുകളിൽനിന്ന് തികച്ചും വിഭിന്നമാണ് ഈ പദ്ധതി. സംസ്ഥാന നിയമസഭയിൽ ബഹു. ഗവർണ്ണർ 2017 ഫെബ്രുവരി 23 ന് നടത്തിയ നയപ്രഖ്യാപന പ്രസംഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്ന പ്രബുദ്ധത പദ്ധതി, കുടുംബശ്രീ മിഷന്റെ സഹകരണത്തോടെ, തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് കേന്ദ്രീകരിച്ച് 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷം നേരിട്ട് നടപ്പിലാക്കാനാണ് കൗൺസിൽ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

പ്രബുദ്ധത എന്ന ആശയം: രാജ്യത്തിന്റെ പൊതു സ്വത്തിന്റെ പങ്ക് വ്യയംചെയ്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾക്കും സമൂഹത്തോടും സാമാന്യ ജനങ്ങളോടും എത്ര മാത്രം നീതി പുലർത്താൻ സാധിക്കുന്നു? ഇത്തരം കേന്ദ്രങ്ങളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും നടക്കുന്ന പഠന ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സമൂഹത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാനും ആകുലതകൾ പരിഹരിക്കാനും പര്യാപ്തമായവയാണോ? ഉന്നത വിജ്ഞാനത്തിന്റെ സർഫലങ്ങൾ സമൂഹത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിലേയ്ക്ക് ഊറിയെത്തുന്നുണ്ടോ? തങ്ങളുടെ തൊഴിലിലും ദൈനംദിന ജീവിതത്തിലും വിവിധ ഉന്നത വിജ്ഞാന ശാഖകൾക്ക് ചെലുത്താൻ കഴിയുന്ന സ്വാധീനത്തെക്കുറിച്ച് സാധാരണക്കാർ ബോധവാൻമാരാണോ? ഇത്തരമൊരു അവബോധം

സൃഷ്ടിക്കാനും നിലനിർത്താനുമുതകുന്ന ആശയവിനിമയ സമ്പ്രദായം നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് നിലവിലുണ്ടോ? പൊതുവജനാവ് വിഭവ സ്രോതസ്സായ ഉന്നത വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങളിൽ സാധാരണക്കാർക്കും അവകാശമില്ലേ? ഇത്തരം കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാണപ്പെടേണ്ടതും സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റിന് വിധേയമാക്കപ്പെടേണ്ടതുമല്ലേ? ഉന്നത വിജ്ഞാനത്തിന്റെ വ്യതിവ്യാപനം സാധ്യമാക്കുന്ന വിജ്ഞാന വിനിമയ സംസ്കാരം ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവന്നാൽ അത് നാടിനും നാട്ടാർക്കും മാത്രമല്ല ഉന്നത വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾക്കുതന്നെയും ഗുണകരമല്ലേ?

ഇത്തരം ചോദ്യങ്ങളിൽനിന്ന് ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവന്ന ആശയമാണ് പ്രബുദ്ധത. ഉന്നത വിജ്ഞാനത്തിന്റെ സദ്ഫലങ്ങൾ, മൾട്ടിമീഡിയ അടക്കമുള്ള ആശയവിനിമയ സങ്കേതങ്ങളുടെ സാധ്യതകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി സമൂഹത്തിൽ വ്യാപനം ചെയ്യാനുള്ള യജ്ഞമാണ് പ്രബുദ്ധത. മുഖത്ത് തണുത്ത വെള്ളംതളിച്ച് ഉണർത്തുന്നതുപോലെ, ഒരു പിടി ചോദ്യങ്ങളെറിഞ്ഞ് ഉന്നത വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളെ സാമൂഹ്യ പ്രതിബദ്ധതയുടെ പ്രഭാതത്തിലേക്ക് മിഴിതുറപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമമാണ് പ്രബുദ്ധത. ഒരു പുത്തൻ വിജ്ഞാന വ്യാപന സംസ്കാരത്തിന്റെ ഉൽപ്പത്തി പ്രഖ്യാപനമാണ് പ്രബുദ്ധത.

പ്രബുദ്ധത എന്ന പദ്ധതി: ഒരു നവ സംസ്കാരത്തെ, പരിമിതമായ വിഭവശേഷിയുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽനിന്ന്, കേരള സമൂഹത്തിന് പരിചയപ്പെടുത്താനാണ് പ്രബുദ്ധത പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പ് വഴി ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ ശ്രമിക്കുന്നത്. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്തായിരിക്കും പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന്റെ കേന്ദ്രസ്ഥാനമെങ്കിലും, പ്രഭാവം സംസ്ഥാനമെമ്പാടും അനുഭവവേദ്യമാകും. കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ സങ്കേതങ്ങളുടെ സാധ്യതകൾ പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്ന സമീപനമായിരിക്കും പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന് അവലംബിക്കപ്പെടുക. പ്രാരംഭവർഷം 30 ലക്ഷം രൂപ ചെലവ് വരുമെന്നാണ് കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത്. പദ്ധതി കാലയളവ് 9 മാസവും. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്തെ ഉപദേശക സമിതി എന്ന നിലവിട്ട്

പ്രബുദ്ധതയുടെ നടത്തിപ്പ് ചുമതല ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ നേരിട്ട് ഏറ്റെടുക്കുമെന്നതാണ് എടുത്തുപറയേണ്ട മറ്റൊരു കാര്യം.

പ്രബുദ്ധത-പങ്കാളികൾ ആരൊക്കെ: കുടുംബശ്രീ മിഷൻ പുറമേ, പദ്ധതി നടത്തിപ്പിൽ നേതൃത്വവും പങ്കാളിത്തവും വഹിക്കേണ്ടവരുടെ ശ്രേണിയിൽ താഴെപ്പറയുന്നവർ ഉണ്ടാകുമെന്ന് ഉറപ്പാണ്.

- സംസ്ഥാന ഭരണകൂടം, ബഹു. വിദ്യാഭ്യാസ മന്ത്രി, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്.
- ബഹു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ്.
- പ്രദേശത്തെ എം.പി, എം.എൽ.എ.
- തിരുവനന്തപുരം കേന്ദ്രമാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളും ഉന്നത വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളും (കേരള സർവ്വകലാശാല, കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, സാങ്കേതിക സർവ്വകലാശാല, രാജീവ് ഗാന്ധി സെന്റർ ഫോർ ബയോടെക്നോളജി, വി.എസ്.എസ്.സി, നാഷണൽ സെന്റർ ഫോർ എർത്ത് സയൻസ് സ്റ്റഡീസ്, ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക കൗൺസിൽ, ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക മ്യൂസിയം മുതലായവ).
- ബന്ധപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത് ഭരണസമിതി.
- പഞ്ചായത്തിലെ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം.
- പഞ്ചായത്തിലെ/ സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലെ കോളേജുകൾ, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ, എൻ.ജി.ഒ. കൾ
- എൻ.എസ്.എസ്. വോളന്റിയർമാർ
- അച്ചടി മാധ്യമങ്ങളും ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമങ്ങളും.
- ഐ & പി.ആർ.ഡി വകുപ്പ്, പ്രസ് ക്ലബ്ബ് തിരുവനന്തപുരം.
- അദ്ധ്യാപക, വിദ്യാർത്ഥി സംഘടനകൾ.

- നവമാധ്യമങ്ങളിൽ സജീവമായവർ.
- വിദ്യാഭ്യാസ വിചക്ഷണർ.
- ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക രംഗത്തെ വിദഗ്ദ്ധർ.

കൺവേർജൻ്റ് കമ്മ്യൂണിറ്റി ആക്ഷൻ്റെയും അക്കാദമിക് വോളണ്ടിയറി സത്തിൻ്റെയും ഡെവലപ്മെൻ്റ് ജേർണലിസത്തിൻ്റെയും നവമാധ്യമങ്ങളുടേയും സോഷ്യൽ പ്രഷറിൻ്റെയും സാധ്യതകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയായിരിക്കും പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക.

പദ്ധതി നടപ്പാക്കൽ: പദ്ധതി നടത്തിപ്പിൽ നേരിട്ട് ഭാഗഭാക്കുകൾ ആകുന്ന വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുമായുള്ള ചർച്ചകളിലൂടെയും വിദഗ്ദ്ധരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ബ്രെയിൻ സ്റ്റോമിംഗ് സെഷനുകളിലൂടെയും പ്രബുദ്ധ നടത്തിപ്പിന് രൂപ രേഖയും സമയക്രമവും തയ്യാറാക്കുകയാവും ആദ്യപടിയായി ചെയ്യുക. തുടർന്ന്, ആശയവ്യാപനം സാധ്യമാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ തീം വീഡിയോ മൾട്ടിമീഡിയ കിറ്റുകൾ തുടങ്ങിയവ തയ്യാറാക്കും. പ്രാരംഭഘട്ടം മുതൽതന്നെ പരമ്പരാഗത മാധ്യമങ്ങളുടേയും നവമാധ്യമങ്ങളിൽ സജീവരായവരുടേയും പങ്കാളിത്തവും സഹകരണവും ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ടായിരിക്കും പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക. ഫീൽഡ് തലത്തിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കാനും, പദ്ധതി നടത്തിപ്പിൻ്റെ ഓരോ ഘട്ടവും വിശദമായി ഡോക്യുമെൻ്റ് ചെയ്യാനും ആത്മാർത്ഥതയും കാര്യശേഷിയുമുള്ള ഒരു വ്യക്തിയെ ഫസിലിറ്റേറ്ററായി നിയോഗിക്കും.

പ്രബുദ്ധത എന്ന ആശയവും ആയതിൻ്റെ ഉദ്ദേശ്യ ലക്ഷ്യങ്ങളും പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്ന പഞ്ചായത്തിലെ ജനസാമാന്യത്തിനിടയിൽ പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ഒരു വോളണ്ടിയർ ടീം രൂപീകരിക്കുകയാവും അടുത്ത നടപടി. സ്ഥലം എം.എൽ.എയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ രൂപീകരിക്കുന്ന ഈ ടീമിൽ കൗൺസിൽ/ കുടുംബശ്രീ മിഷൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കു പുറമേ, പഞ്ചായത്ത് ഭരണസമിതി അംഗങ്ങൾ, കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തകർ, അക്കാദമിക് വോളണ്ടിയർമാർ, പി.റ്റി.എ അംഗങ്ങൾ, എൻ.ജി.ഒ പ്രതിനിധികൾ

തുടങ്ങിയവർ അംഗങ്ങളായിരിക്കും. വോളണ്ടിയർ ടീമിന് ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ പരിശീലനം നൽകും.

പ്രബുദ്ധത വോളണ്ടിയർമാർ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്ന പഞ്ചായത്തിൽ കുടുംബശ്രീ സംഘടനാ സംവിധാനത്തിന്റെ പിൻബലത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുകയും, ഉന്നത വിജ്ഞാനത്തിന്റെ പ്രസക്തിയെക്കുറിച്ചും പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ചും സാധാരണ മനുഷ്യരിൽ ചിന്തകൾ ഉണർത്താൻ പര്യാപ്തമായ ചോദ്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. ഉന്നത വിജ്ഞാന ഉൽപ്പന്നങ്ങളിൽ നികുതിദായകരായ തങ്ങൾക്കും അവകാശമുണ്ടെന്ന ബോധം സമൂഹത്തിൽ ഉളവാക്കാനാണ് പ്രബുദ്ധത വോളണ്ടിയർ ടീം ശ്രമിക്കുക.

വോളണ്ടിയർ ടീമിന്റെ പ്രവർത്തനഫലമായ സർവ്വകലാശാലകൾ, മറ്റ് വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾ, സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധർ, ശാസ്ത്രജ്ഞർ തുടങ്ങി ഉന്നത വിജ്ഞാനത്തിന്റെ കൈക്കാറോടും ഉൽപ്പാദകരോടും തങ്ങൾക്ക് ഉന്നയിക്കാനുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ തയ്യാറാക്കാൻ സാമാന്യ ജനത്തിന് പ്രാപ്തി ലഭിക്കും. ഇത്തരത്തിൽ സമൂഹം തയ്യാറാക്കുന്ന ചോദ്യാവലികൾ തുറന്ന കത്തുകളായി ബന്ധപ്പെട്ട വിജ്ഞാനകേന്ദ്രങ്ങൾക്കും വിദഗ്ദ്ധർക്കും അയച്ചുകൊടുക്കുകയും അവരോട് നിശ്ചിത തീയതികളിൽ പഞ്ചായത്തിന്റെ പരിധിയിലുള്ള ഏതെങ്കിലും പൊതുസ്ഥലത്ത് വന്ന് ചോദ്യങ്ങൾക്ക് മറുപടി നൽകണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്യും. (ഉദാഹരണത്തിന് “നിങ്ങൾ റോക്കറ്റ് വിക്ഷേപിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾക്കെന്താണ് പ്രയോജനം” എന്ന ചോദ്യം വി.എസ്.എസ്.സിക്ക് നൽകുന്ന ചോദ്യാവലിയിൽ ഉണ്ടാകാം. അല്ലെങ്കിൽ “ എക്സ് പ്രദേശത്തെ പരമ്പരാഗത നെയ്ത്ത് മേഖലയുടെ തകർച്ചയെക്കുറിച്ച് ഡോ. വൈ നടത്തിയ ഗവേഷണ പ്രബന്ധത്തിൽ പറയുന്നതെന്ത്? പ്രബന്ധത്തിന്റെ പകർപ്പുകൾ ടെക്സ്റ്റിൽ മന്ത്രാലയത്തിനും HANTEX നും നൽകിയിട്ടുണ്ടോ? മലയാളം പതിപ്പ് ബാലരാമപുരം കൈത്തറി തൊഴിലാളി സഹകരണസംഘത്തിന് നൽകിയിരുന്നോ?” എന്നൊക്കെ

കേരള സർവ്വകലാശാലയോട് ചോദിച്ചേക്കാം.) തുറന്ന കത്തുകൾക്ക് ആവശ്യമായ പ്രചരണം നൽകാൻ പദ്ധതി നടത്തിപ്പിൽ പങ്കാളികളായ പരമ്പരാഗത മാധ്യമങ്ങളും നവമാധ്യമങ്ങളും തയ്യാറാകുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷ.

ഇത്തരത്തിൽ ലഭിക്കുന്ന തുറന്ന കത്തുകൾക്ക് സാധാരണക്കാരന് ദഹിക്കുന്ന ഭാഷയിൽ മറുപടി തയ്യാറാക്കി അവതരിപ്പിക്കാൻ വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾ തയ്യാറാകുകതന്നെ ചെയ്യും. ഭരണ കൂടത്തിന്റെയും കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിന്റെയും മാധ്യമങ്ങളുടെയും സജീവ പങ്കാളിത്തം സംജാതമാക്കുന്ന സോഷ്യൽ പ്രഷർ അതിജീവിച്ച് പദ്ധതി പഞ്ചായത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ ആവശ്യം അവഗണിക്കാൻ വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് കഴിയില്ല.

ഇപ്രകാരം നടക്കുന്ന വിജ്ഞാന വിനിമയ സമ്പർക്ക പരിപാടികളുടെ തുടർച്ചയായി, പഞ്ചായത്തിലെ ജനങ്ങളെ ഒരു നിശ്ചിത തീയതിയിൽ തങ്ങളുടെ സ്ഥാപനം സന്ദർശിക്കാൻ ക്ഷണിക്കാൻ വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കും. (വിജ്ഞാന വിനിമയ സമ്പർക്ക പരിപാടികൾ റിക്കാർഡ് ചെയ്യപ്പെടുകയും, എഡിറ്റ് ചെയ്ത പതിപ്പുകൾ യു ട്യൂബ്, വാട്ട്സ് ആപ്പ് തുടങ്ങിയ നവമാധ്യമങ്ങൾ വഴി പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും.) ഇങ്ങനെ വിവിധ വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഓപ്പൺ ഡേയിൽ പഞ്ചായത്തിലെ തത്പരരായ വ്യക്തികൾ വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച്, ലാബുകളിലും വർക്ക് ഷോപ്പുകളിലും മറ്റും നടക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നേരിൽ കണ്ട് മനസ്സിലാക്കുകയും ഗവേഷകരും ശാസ്ത്രജ്ഞരും മറ്റുമായി നേരിട്ട് സംവദിക്കുകയും ചെയ്യും.

പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന തീം മേൽ പ്രകാരം സമാരംഭിച്ച് ഓപ്പൺ ഡേ ആചരണത്തോടെ പരിസമാപ്തിയിലെത്തുമെങ്കിലും, ഇതുമാത്രമായിരിക്കില്ല പ്രബുദ്ധതയുടെ ഭാഗമായി നടക്കുക. അക്കാദമിക് വോളണ്ടിയറിസത്തിന്റെയും സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലെ കോളേജുകളുടെ എക്സ്റ്റൻഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളുടേയും ഭാഗമായി പദ്ധതി പഞ്ചായത്തിൽ

ശനി, ഞായർ ദിവസങ്ങളിൽ ബോധന ക്ലാസ്സുകൾ നടക്കും. വിവിധ ഉന്നത വിജ്ഞാന ശാഖകളെ സാധാരണക്കാർക്ക് പരിചയപ്പെടുത്താനുള്ള കൈപ്പുസ്തകങ്ങളും വീഡിയോ ക്ലിപ്പുകളും തയ്യാറാക്കപ്പെടും. വിവിധ വിജ്ഞാന മേഖലകളിലെ വിദഗ്ദ്ധരെക്കൊണ്ട് തങ്ങളുടെ മേഖലകളെക്കുറിച്ചും ജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിലും തൊഴിലിലും മറ്റും പ്രസ്തുത വിജ്ഞാനശാഖകൾക്ക് ചെലുത്താൻ കഴിയുന്ന സ്വാധീനത്തെക്കുറിച്ചും ലഘുലേഖകൾ തയ്യാർ ചെയ്യിക്കും. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ 2017-18 ൽ നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന മറ്റൊരു പദ്ധതിയായി ധൈഷണിക പര്യാവരൺ, പ്രബുദ്ധതയുമായി സംയോജിപ്പിക്കപ്പെടും. മറ്റ് പ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രബുദ്ധതയോ സമാന സ്വഭാവമുള്ള പദ്ധതികളോ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കാൻ പ്രയോജന പ്രദമാകത്തക്കവിധത്തിൽ, പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന്റെ ഓരോ ഘട്ടവും വിശദമായി ഡോക്യുമെന്റ് ചെയ്യപ്പെടും. (പ്രബുദ്ധതയ്ക്ക് കൂടുതൽ തുക അനുവദിച്ച് കിട്ടിയാൽ പദ്ധതി നടത്തിപ്പ് പാതിവഴി പിന്നിടുമ്പോൾ രാഷ്ട്രപതി/പ്രധാനമന്ത്രി/മുഖ്യമന്ത്രി, കേന്ദ്രമാനവ വിഭവശേഷി വികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി, യു.ജി.സി ചെയർമാൻ തുടങ്ങിയവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പ്രബുദ്ധത - അവകാശ പ്രഖ്യാപന മഹാസമ്മേളനം നടത്താനും അവകാശ പ്രഖ്യാപന വിളംബരം പുറപ്പെടുവിക്കാനും കഴിയും. ഇങ്ങനെ ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞാൽ പദ്ധതിയ്ക്ക് ദേശീയ ശ്രദ്ധ ലഭിക്കും.)

പ്രതീക്ഷിത ഫലങ്ങൾ : പ്രബുദ്ധത പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന്റെ സർഫലങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവയായിരിക്കുമെന്ന് കണക്കുകൂട്ടുന്നു.

- ഉന്നത വിജ്ഞാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സാധാരണക്കാരിൽ സംജാതമാകാൻ പോകുന്ന അവകാശബോധം.
- വിവിധ ഉന്നത വിജ്ഞാന ശാഖകളുടെ പ്രായോഗിക ഫലക്ഷമത സാധാരണക്കാരുടെ ജീവിതത്തിലും തൊഴിലിലും പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളിലും മറ്റും ഉളവാക്കാൻ പോകുന്ന പ്രഭാവം.
- ഉന്നത വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ പരിമിതാർത്ഥത്തിലെങ്കിലും നടക്കുന്ന സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ്.

- സർവ്വകലാശാലകളിലും മറ്റ് വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളിലും ഉളവാകാൻ പോകുന്ന മനോഭാവമാറ്റം.
- ജനസാമാന്യത്തിനെ മുന്നിൽകണ്ട്, സാമൂഹ്യ പ്രതിബദ്ധതയോടെ ഗവേഷണ പരിപാടികളും വിജ്ഞാനോദ്പാദനവും നടത്താൻ സർവ്വകലാശാലകൾക്കും വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾക്കും ലഭിക്കുന്ന പ്രേരണ.
- വിവിധ ഉന്നത വിജ്ഞാന ശാഖകളും അവയുടെ പ്രയോഗിക ഫലക്ഷമതയും സാധാരണക്കാർക്ക് പരിചയപ്പെടുത്താൻ തയ്യാറാക്കപ്പെടുന്ന കൈപ്പുസ്തകങ്ങൾ, വീഡിയോ ക്ലിപ്പുകൾ മറ്റ് മൾട്ടിമീഡിയ കിറ്റുകൾ.
- തങ്ങൾ കൈയ്യാളുന്ന വിജ്ഞാന ശാഖകളെക്കുറിച്ച് സാധാരണക്കാരോട് സംവദിക്കാൻ ഓരോ ഉന്നത വിജ്ഞാന കേന്ദ്രത്തിലും രൂപപ്പെടുന്ന വേറിട്ട ഭാഷയും ആശയ വിനിമയ സമ്പ്രദായവും.
- Social Angle in Research & Knowledge Production (SARK) - സർവ്വകലാശാലകളുടേയും മറ്റ് വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളുടേയും പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്താൻ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്ന പുതിയ മാനദണ്ഡം.
- CSR കോർപ്പറേറ്റുകൾക്ക് നിർബന്ധമാക്കിയതുപോലെ, സാധാരണക്കാർക്കിടയിൽ ഉന്നത വിജ്ഞാനവിനിമയം ഉറപ്പാക്കാനായി KDR (Knowledge Dissemination Responsibility) സർവ്വകലാശാലകളുടേയും മറ്റ് വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളുടേയും നിയമപരമായ ബാധ്യതയാക്കാനുള്ള പ്രേരണ.
- ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കുന്ന SARK, KDR എന്നീ ആശയങ്ങൾ NAAC, KSAAC തുടങ്ങിയ അക്രഡിറ്റേഷൻ ഏജൻസികളുടെ ഗ്രേഡിംഗ് മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്താനുള്ള സാധ്യത.

- കൺവേർജന്റ് കമ്മ്യൂണിറ്റി ആക്ഷൻ, അക്കാദമിക് വോളണ്ടിയറിസം, ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ജേർണലിസം തുടങ്ങിയ തുറകളിലുണ്ടാകുന്ന പുത്തൻ ഉണർവ്.

*****